

HUKUKİ BİLGİLER MECMUASI

Sahip ve Başmuharriri:

Paris Hukuk Fakültesi Doktoru

AVUKAT

Milâsli **GAD FRANKO**

TAHRİR HEYETİ

Fuat Hulûsi B. Temyiz Mahkemesi
ikinci hukuk dairesi reisi

Sabri Şakir B. Ad. V. Hukuk İşleri
Müdürü

Mustafa Reşit B. İstanbul Hukuk
Fakültesi Müderrislerinden

Ahmet Refik B. Sabık Temyiz Mah-
kemesi azasından

Ali Kemal B. İstanbul Hukuk Fa-
kültesi Müderrislerinden

M. Şarl Kroza İstanbul Hukuk Fa-
kültesi Müderrislerinden

M. Aşıl mester. Paris Hukuk Fa.
Müderrislerinden

M. Şevgran. Paris Hukuk Fa. fahri
Müderrislerinden

M. A. Salem. Hukuku Düvel Mee-
muası tahrir heyetinden

Bahir B. Kavanin ihzari komisyonu
azasından

Hamdi Halim B. Avukat

Adres: Galata Bahtiyar han Avukat Gad Franko Bey yazihanesi

Telefon: Beyoğlu 3009

Bir nüshanın bedeli 35 kuruştur

Bir senelik abonemanı Posta ücretile beraber
400 kuruştur.

Türkiye harici için 500 kuruştur

İSTANBUL

BANKALAR MATBAASI

Haim, Rozio ve Ş^{ki}

1932

İçtihadatı Mehakim

JURISPRUDENCE

Temyiz mahkemesi 4 üncü Hukuk dairesinden

Hülasâ : 1.— Yemin sabık akide müteveccih olmayup yerine gelen halefe teveccuh eder.

2.— Yeminin ifasındaki noksan nakzi hukmu mucip degildir.

Esas : 1303

Karar : 1046

Mahkemesi : (İSTANBUL) asliye mahkemesi ikinci hukuk dairesi

Tarihi : 30.12.31.

Numero : 8.

Muddei : Sovyet sosyalist cumhuriyetleri ittihadı jeneral konsolosluğu vekili.

Müddeialehy : Ferit Ali Bey.

Dava. Muvekkilinin bir sene müddetle ve şehri (60) lira kira karşılığı ile müddeialehye kiraladığı evi müddeialehy kira müddetinin bitmesine ragmen tahliye etmemiş olduğundan mahiye (60) lira ile kira müddetinin hitamından tahliye tarihine kadar geçmiş olan 251 gün için mukavele mucibince yevmiye beşer lira hesabile (1255) lira icarei muzaffaa ki cem'an (1315) liranin tahsilini istemiştir.

Karar. Nakizdan sonra yapılan muhakeme sonunda : mübrez vesika tecdidi aktin subutuna kâfi görülmediginden müddeialehy bu bapta yemin teklif eylemiş ve muddei hukumet namina sahibi salahiyet memur olan Matmatar Efendi mahiye (60) liradan tecdidi akit yapılmadigina mütedair bulunan yemini kabul ve eda eylemiş olmakla muddeinin şehri bedeli icar ile icarei muzafadan alacagi olduğu tahakkuk eden (1315) liradan suverî muhtelifle ile vaki teslimat yekünü olan cem'an (570) liranin tenzillile mütebaki (740) liranin müddeialehyten bittahsil müddeiye itasına ve faiz talebinin reddine karar verilmiştir.

Temyiz eden : Müddeialeyh vekili Rustem Kemal Bey.

Temyiz Kararı

Temyiz talebinin muddeti içinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosyadaki bütün kâatlar okunup esasa girildi.

Hukmu sabik icar ve isticar mukavelenamesinin birinci maddesinde muharrer olduğu üzere icarei muzafaa mukavelesi muteber olduğu ve işlemiş ücrete mahsuben verilen paranın muddei tarafından alınması akti tecdide delalet etmeyeceği teemmul edilmemesi noktasından nakz edilmiş ve ahiren hey'eti umumiyece mutte haz nakiz kararına ittibalâ muhakeme yapılmış ve bu cihetle hususati mezkure kesbi katt'iyet etmiş olmasına mebni icarei muzaafa mukavelesi muteber bulunmadığına ve akit tecdid edildigine ve husumet teveccuh etmeyecegine mutedair itirazlar varit olmadığı gibi hadisede yemin sabik akide teveccuh etmeyûp yerine gelen mumaileyhe muteveccih olmasına ve yeminin ifasındaki noksan nakzi hukmu mucip gorulmemesine mebni diger itirazlar de varit olmadigindan reddile hukmun (TASDIKINA) ve aşagida yazili temyiz masrafinin temyiz edenden alınmasına 24 mayis 932 tarihinde ittifakla karar verildi.

İstanbul ikinci Hukuk dairesinden

Muddei : *Beyoğlunda dairei mahsusasında sovyet sosyalist cumhuriyeti ittihadi general konsolosluğu.*

Vekilleri : *beyoglu birinci noterligince musaddak 3 nisan 340 tarih ve 3089 : 521 numarali vekalelname ile tevkil edilmiş olan avukat Adolf Rozental ve Isak Sagis efendiler.*

Mudeialeyh: *Unkapanında fener caddesinde 20 numarada Ferit Ali B.*

Vekilleri: *avukat Rüstem Kemaletin B.*

İcabi muzakere olundu: muvekkilinin mudeialeyle icar ettiği hanenin 1 eylül 927 mahi bedeli icari olan 60 lira ile hitami mudetti icar olan I teşrin evvel 927 tarihinde mecuru tahliye etmemiş olduğundan tarihi mezkûrdan tarihi tahliye olan 7 haziran 1928 tarihine kadar guzeran eden 251 gün için bermucubi mukavele yevmiye beşer lira hesabile 1955 lira icari muzaafa ki cem'an bin uç yuz on beş liradan muddeialeyle icraen 215 lirayı kabul ve tediye ederek 1100 lirasını inkar etmiş olduğundan meblağı mezkurun ma'masarifi muhakkeme ve protesto masarifi icraiye ve ücreti vekalet tahsili hakkında soviyet sosyalist cumhuriyetleri ittihadı jeneral konsolosluğu vekili İsak Sages EF. Tarafından Ferit Ali B. aleyhine ikame olunan davanın mukaddema icra kilan muhakemesinde: tarafeynin iddia ve mudafaatına ve mubrez konturatoya nazaran muddeabih hanenin bedeli icarei şehrisi 60 liradan ibaret olup muddetti icarın hitami akidde muddeyle e olan mucirin muhalefeti ol maksızın malumatı tahtında mecuru muddei aleyhim istimal ettiği ve geçen mudettin uç aylık bedeli icari 180 lirayı çek olarak tesviye ve muddeinin de kabul etmek suretile aktin idamesine muvafakat ettiği anlaşılmasına ve muddeinin muvafakati ile bedeli icare mahsuben vergiye 180 lira verilmiş olduğu gibi 215 lirada dairei icraya tesviye edilmiş olduğu anlaşılmasın mebnî muddeinin muddeabih zamana ait ecir muşemma üzerinden bir gün matlubatı kalmadığı ledel hesap tebeyyun etmiş olduğundan ve muddeinin mudetti icarenin hitamından dolayı ber mucibi mukavele murur eden eyyamin yevmiye 5 liradan bedeli icarın tahsili hakkında talebi dahi aktin hitami üzerine bedeli icari berveçhi muharrer ahzuka b e t m e k s u r e t i l e a k t i i c a r e n i n d e v a m a n a

muvafakat etmesi numayan olmasına gore ecri musemmadan başka bir şey talebine hakki olmayacakgında muddeinin bivecih olan dava-
sinin reddine dair mahkemeden sadir olan karar indettemyiz icar
ve isticar mukavelenamesinin birinci maddesinde muharrer olduğu
uzere muddeti icarinin inkizasından muddeialehy mecuru tahliye ve
teslim etmediği surette yevmiye ücreti muzaafa olarak 500 kuruş veri-
leceği serahaten mukavele idilmiş ve tarihi mukavelede meri ahkami
kanuniyeye göre bu mukavele muteber bulunmuş olmasına nazaran
muddeinin malumati tahtında mudeialehyhin mecuru istimale devam
etmesi ve işlemiş ücrete mahsuben verilen paranın muddei tarafın-
dan alınması akdi tecdide delalet etmiyeceği teemmul edilmiyerek
hilafına mutalea ile yazılı olduğu üzere karar verilmesi muhalifi
kanun olduğundan bahsile nakz edilmesi üzere de mahkemece mutte-
haz kararın esbabı mucibeye mustenit bulunması hasebiyle gayri
varit görülen temyiz kararına ittiba edilmiyerek hukmu sabıkda ısrar
olunmasına 30 nisan 930 tarihinde verilen kararın indettemyiz
hey'eti umumiyece mukavelede muddei ahkami kanuniyeye nazaran
icarei muzaafa muteber olduğu gibi icar muddeti hitam bulduktan
sonra mustecirin mecuru kullanmakta devami icarei muzaafa
mukavelesine karşı tecdidi akit edilmiş sayılamayacağı cihetle
bozma kararı varit ve ittibai lazım iken ısrar edilmesi muha-
lifi kanun bulundugundan işbu hukmun dahi bozulmasına
karar ve son defa cereyan eden muhakeme neticesinde: muddei
vekili ittiba talebinde bulunmuş ve ittibaa karar verilmesi üzerine
muddeialehy vekili muddeinin mektubu bulundugunu ve bu mek-
tupla eski mukavele hukmu murtefi olduğundan artık icarei muzaafa
talebine hakları olmayacağını ve olsa ecri misil isteyebileceklerini
soylenmesine karşı muddei vekili bu mektup icabi mahiyette bu-
lundugundan ve kabullerine iktiran etmediği cihetle mana ifham
etmiyeceği ve binaenaleyh icarei muzaafa talebine hakları olduğu
muddeialehy vekili de mahiye 60 liradan verdikleri 180 lirayı kabul

ettiklerine — dair ibraz eylediği makpuzdan başka vasikalari olmadığını söylemesi üzerine bu vesikanın tevdidi akde kafi görülmüştüğünden yemin teklifine hakkı bulunduğuna karar verilmiş ve muddeialehy vekili mahiye altmış liradan tevdidi akit edilmediğine dair talibi taklif olduklarını söylemesi üzerine muddei vekili yemin için muvekkilini getireceğini söylemiş ve muvekkili resmi memur olması sebebiyle o memur rusyaya gitmiş ve anı istihlaf eden diğer memur yemine amade bulunduğunu söylemiş ve muddeialehy vekili mukaveleye vaz'i imza eden memuru getiremediklerinden anın yerine gelen zatan gemin vermeyeceklerini ifade etmiş isede hükümetin elyevm bu hususta sahibi selahiyet memuru Matmastar efendi olduğundan kendisine yemin teveccüh edeceğine ekseriyetle karar verilerek tevcih olunan yemini kabul ve ancak namusu üzerine ifa ettiğini ve çünkü allahı tanımadığı için allahın üzerine yemin etmediğini söylemiş ve muddeialehy vekili bunu yeminden nukul addi lazım geldiğini söylemiş ise muddei yemini kabul ve ifa etmiş olmasına binaen muddeinin muddeialehyten talep eylediği bedeli icari şehri ile icarei muzaafadan matlupları olan 1315 liradan icraen verdikleri 215 lira ile vergiye verilen 180 ve makpuz mukabilinde verilen 180 ki cem'an 570 liranın tenziliyle gayri istifa matlubu olan 740 liranın muddeialehyden bittahsil muddeiye itasına ve faiz talebenin reddine 30 lira ücreti vekaletin ayrıca tahsiline ve masarifi muhakemenin hisseleri nisbetinde tarafeyne tahmiline kabili temyiz olmak üzere 30/12/31 tarihinde muttefikan karar verilerek usulen tefhim kılındı.

Temyiz mahkemesi 4 üncü ceza dairesi

Hülâsa : 1 — Sulh mahkemesinde dinlenen Şahitlerin ifadelerinin duruşmada okundununun zabıtta gösterilmemesi.

2 — *muddei umuminin esas hakkında iddia ve muteleasinin alınmaması.*

Mucibi nakizdir.

Esas : 2955

Karar : 5496 :

Motorcu Sokrat efendiyi darp etmekten suçlu Herant ve Dacakın bilmuhakeme ceza kanununun 456 inci maddesinin fıkrai ahiresi mucibince birer ay hapislerine ve zararı manevi olan 30 liranın tahsilile davacıya verilmesine dair İstanbul Asliye mahkemesi birinci ceza dairesinden verilen 11/2/931 tarihli hûkmün temyizden tetkiki mahkumlar tarafından kanun hûkûmlerine riayet olunarak istida edilmekle bil kabul temyiz tetkikatı yapıldıkta :

Sulh mahkemesinde dinlenen şahitlerin ifadelerinin duruşmada okunduğu zabıttta gösterilmediği hâlde hûkmün bu şahitlerin ifadesine istinat ettirilmesi ve müddei umuminin esas hakkındaki iddiası alınmaksızın mahkûmiyet kararı verilmesi yolsuz ve temyiz itirazları bu itibarla varit bulunduğundan tastiki mutazammın olan tebliğnamenin reddile temyiz olunan hûkmün gösterilen sebeplerden dolayı bozulmasına ve evrakın mahalline iadesine ve 800 kuruş ilâm harcının ileride haksız çıkacak taraftan alınmasına 24/12/931 tarihinde ittifakla karar verildi.

Temyiz mahkemesi ticaret dairesi

Esas : 4093

Karar : 3776

Mahkemesi. Sultan Ahmet 4 üncü sulh hukuk Hakimliği

Tarihi 22-6-931

Numero 10

Hülâsa : muddei tarafından verilen senette komisyon itası kabul edilmesine gore bu tarihten sonraki zemana ait komisyonun hûkûm altına alınması lazım gelir. Buna mugayir karar verilmesi mucibi nakizdir.

Müddei. Hakki bey. Müddeialehyh. Emniyet Sandığı

Temyiz edilen fikrai hükmiyenin hûlasası : Tahtı tasarrufunda bulunan mevkii malûm bir bap haneyi vefaen ferağ etmek suretile 23-10-336 tarihinde Emniyet Sandığından %9 faizle birlikte istikraz eylediği 216 lirayı faizle birlikte tamamen tediye ettiği halde, ahiren 50 lira borçtan dolayı mezkûr hane müzayedeye vazedilmiş olduğundan bilbahis müzayedenin tehir ve iptali ve rehnin fekki hususunun hüküm altına alınması talebile müddei tarafından ikame olunan davanın fikrai hükmiyede yazılı esbaba binaen reddine karar verilmiştir.

Temyiz eden. Hakkı Bey.

Temyiz Kararı :

Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu görüldükten ve dosya-
daki kâatlar okunup iş anlaşıldıktan sonra icabı keyfiyyet müzakere
olundukta, 17 Mayıs 337 tarihli fikrai müzeyyelede vukubulacak ikra-
zat cümlesile o tarihten sonra vaki olacak ikrazatın kastedildiği ve
müddeinin evrak meyanında mevcut 11 Mayıs 341 tarihli senetle
komisyon itasını taahhüt eylediği nazarı dikkate alınarak işbu tarihten
mukaddem zamana ait komisyon istifasına müddealeyhin hakkı bulun-
madığı cihetle o kısma musip komsiyonun tenzili icap ederken bazı
mütaleat serdile geçen eyyam için de komsiyon tahtı hükme alınması
yolsuz olduğundan hükmün Hukuk Usulü muhakemeleri kanununun
428 inci maddesine tevfikan Nakzına ve zirde müfredatı murakkam
masarifi temyiziyenin ilerde haksız çıkacak tarafa aiddiyetine 10-12-931
tarihinde ekseriyetle karar verildi.

Temyiz Mahkemesi Ticaret Dairesinden

Esas 4296

Karar 974

Mahkeme : İstanbul 1 inci Ticaret Mahkemesi.

Tarih 30/1/932

No. 930/322.

Hülasâ : Mukaddemki davada talep edilup meskut kalmış, ve temyizen itiraz edilmemiş bir husus hakkında yeniden dava edilirse, şayani istima degildir.

Müddei : Z. Kâmil Bey.

Müddeialehy : Cebbar Z. Yusuf ve Nesrullah şirketi.

Temyiz edilen fıkrai hükmiyenin hülâsası: Temam olmayan akte binaen müddealeyh şirketin kendisinden almış olduğu 500 liranin faiz ; ücreti vekâlet, mesarifi muhakeme ve icra tazminat ile maan tahsili hususunun tahti hükme alınması talebile müddeinin ikame ettiği dava ve müddealeyh şirket vekili tarafından dermeyan olunan mütekabil iddia üzerine icra kılınan muhakeme neticesinde ; müddeinin mukkademe müddealeyh açtığı teslimi mecur davasının reddedilmesi hasebile hasım olan şirkete 200 lira ücreti vekâlet vermesi takdir ve tensip edilmiş olmakla meblağı mezkûrun tahti iktarda bulunan müddeabihten tenzile mütebaki 300 liranin %5 faiz ve ücreti vekâletle birlikte müddealeyhten tahsiline ve tazminat talebile ziyade mütekabil iddianın reddine karar verildiğini natiktir.

Temyz eden Y. Nesrullah şirketi vekili Avram Naum ef. ile Kâmil B. vekili M. Zeki B.

Temyiz kararı

Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu görüldükten ve dosyadaki kâğıtlar okunup iş anlaşıldıktan sonra icabi keyfiyet müzakere olundukta.

Müddealeyh mukkadema müddei tarafından ikame edilen teslimi mecur davasında ücreti vekâlet talep eylemiş iken davanın reddi üzerine bu talep hükmden meskût olan bırakılmış olduğu halde hükmü mezkûr aleyhine temyizi dava etmemiş olduğundan davayı hazırada ücreti vekâlet talebi şayani istima değil iken ücreti mezkûre hakkındaki mütekabil davanın kabul edilmesi yolsuz ve temyizen serd edilen itiraz bu tarik ile varit bulunduğundan hükmü mümeyizünbihin ya-lınız bu noktadan hukuk usulu muhakemeleri kanununun 428 inci maddesine tevfiken nakzına ve tarafeyn canibiinden dermeyan kılınan itirazatı sairenin reddine ve zirde müfredatı murakkam mesarifi temyiziyeinin ilerde haksız çıkacak tarafa aidiyetine 12/4/931 tarihinde müttetiken karar verildi.